

ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ФОТОКІНОУПРАВЛІННЯ (ВУФКУ) — державний орган, що керував кіновиробництвом в УСРР 1922–29. Створ. після реорганізації Всеукраїнського кінокомітету, який існував від 1919 при Всеукр. відділі мистецтв Наркомосу УСРР. Правління ВУФКУ спершу перебувало в Харкові, від 1924 — у Києві. Йому підпорядковувалися кінофабрики в Києві, Ялті, Одесі, бл. 600 кінотеатрів України та Криму. Статут ВУФКУ передбачав широке розгортання кіновиробництва в республіці. 1925 ЦК КП(б)У прийняв постанову «Про роботу ВУФКУ». Було розширено кіномережу, зросла тех. база кінофабрик. 1926–27 реконструйовано Одес. кінофабрику, 1928 побудовано кінофабрику в Києві, оптико-мех. завод «Кінап» в Одесі. Кіноакторів готували Студія екран. мистецтва в Києві, кіновідділ. Київ. театр. технікуму, Держ. кінокурси ВУФКУ в Одесі; від 1924 підготовку спеціалістів зосереджено в Одесі у Держ. технікумі кінематографії. Перший фільм виробництва ВУФКУ — «Шведський сірник» (1922, реж. Лесь Курбас, Одеса). Знімали художні, агітац., культ.-осв. фільми, серед них — «По

Європі блукає примара» (1922), «Остап Бандура», «Слюсар і канцлер», «Отаман Хміль» (усі — 1924, реж. В. Гардін), «Генерал з того світу» та «Укразія» (обидва — 1925, реж. П. Чардинін), «Лісовий звір» (1925, реж. А. Лундін). Від 1922 виходили хронікально-докум. кіножурнали «Маховик» і «Хроніка ВУФКУ», що склалися з короткометраж. стрічок (періодичність 13–14, іноді 19 вип. на рік). Від 1927 відділ кінохроніки ВУФКУ випускав кіножурнал «Кінотиждень» (того ж року створ. 52 номери). Виходили журнали «Фото-кіно» (від 1922, Харків), «Кіно» (від 1925, Київ), г. «Кінотиждень» (1927–28, Київ). З ВУФКУ пов'язана діяльність провідних письменників, художників, фотографів, театр. режисерів і акторів, зокрема [І. Замичковського](#), [П. Чардиніна](#), [В. Гардіна](#), [І. Кавалерідзе](#), [Леся Курбаса](#), [А. Кордюма](#), [А. Бучми](#), [Д. Демуцького](#), [О. Довженка](#), [Г. Стабового](#), [Г. Тасіна](#), [Вертова Дзиги](#), [Ю. Шумського](#), [Д. Капки](#), [Ю. Яновського](#), [М. Бажана](#), [П. Масохи](#), [С. Свашенка](#). 1929 ВУФКУ перейменовано на «Українфільм».

[Л. Б. Горкун](#)

Бібліографічний опис:

Всеукраїнське фотокіноуправління (ВУФКУ) / Л. Б. Горкун // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-30037>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).